

ZML SO Leerlijn Kunstzinnige oriëntatie - Beeldende vorming

KUNSTZINNIGE ORIËNTATIE – BEELDENDE VORMING

Kerdoel 1: De leerlingen leren ideeën, ervaringen en gevoelens uitdrukken in een beeldend werkstuk.

1.1. Expressie met materialen

Kerdoel 2: De leerlingen leren de beeldende aspecten: kleur, vorm, ruimte, textuur en compositie gebruiken in een werkstuk.

2.1. Beeldende aspecten in het platte vlak (tekenen)

2.2. Knutselen

Kerdoel 3: De leerlingen leren de beeldende mogelijkheden van materialen en technieken onderzoeken en toepassen in hun eigen werk. Daarbij leren ze de benodigde (aangepaste) gereedschappen op een veilige manier gebruiken.

3.1. Materialen en technieken

Kerdoel 4: De leerlingen leren kijken naar -, en praten over werkstukken van zichzelf en anderen. (medeleerlingen, kunstenaars, vormgevers).

4.1. Werkstukken bekijken

Kerdoel 1: De leerlingen leren ideeën, ervaringen en gevoelens uitdrukken in een beeldend werkstuk.

Niveau	1	2	3	4
1.1 Expressie met materialen				Maakt een eigen fantasietekening met verschillende materialen zoals potlood, vetkrijt, verf
	5	6	7	8
	Maakt vanuit opdracht een tekening met verschillende materialen	Bedenkt vooraf wat hij wil maken en hoe hij dit wil gaan doen ik ga een huis maken, dit is een huis)	Schildert dingen vanuit eigen ervaring (vervoersmiddelen en dieren)	Zoekt een voorbeeld om een eigen idee beter uit te drukken in een werkstuk (plaatje van een paard)
	9	<i>Voor hogere doelen raadpleeg de leerlijn VSO Culturele oriëntatie en creatieve expressie: 2.1.</i>		
	Maakt een werkstuk met een combinatie van werkelijkheid en fantasie (auto met vleugels) Zoekt knutselmaterialen die vorm geven aan zijn verbeelding (tandenstokers zijn stekels van egel)			

Kerndoel 2: De leerlingen leren de beeldende aspecten: kleur, vorm, ruimte, textuur en compositie gebruiken in een werkstuk.

Niveau	1	2	3	4
2.1. Beeldende aspecten in het platte vlak (tekenen)	Maakt krabbels (kronkelend over papier)	Wijst de kleuren rood, blauw, geel en groen aan wanneer deze genoemd worden Pakt één kleur om mee te kleuren die hem voorhanden komt	Benoemt de kleuren rood, blauw, geel en groen Maakt spiraalvormige krabbels op papier die op cirkels gaan lijken	Wisselt van kleur bij het inkleuren van een kleurplaat Krast horizontaal en verticaal op papier (maakt kruizen) Draait het papier bij het inkleuren
	5	6	7	8
	Gebruikt juiste kleuren bij nakleuren van voorbeeld uit een kleurboek Gebruikt cirkels voor van alles in zijn tekening (boom, huis, zon)	Wijst de kleuren oranje, bruin, grijs, zwart, wit, roze, paars aan wanneer deze genoemd worden Kleurt binnen de lijnen Tekent verdeeld over een vel papier Tekent mens als een koptoter (soort lopend hoofd, benen en armen zitten aan de kop vast) Tekent vierkanten bij vierkante objecten (huis)	Benoemt de kleuren oranje, bruin, grijs, zwart, wit, roze, paars Gebruikt objectkleuren (kleuren passend bij de realiteit) Kleurt egaal een kleurplaat in Benut de ruimte van het tekenpapier Brenge symmetrie in tekening (in beide hoeken hetzelfde) Tekent grove details bij mensen en andere figuren (romp, handen en voeten)	Tekent dingen bewust onder of boven op een blad (de zon bovenaan, gras beneden) Tekent figuren met kleine details (wenkbrauwen, appels in boom, geslachtsdelen) Tekent figuren beter in proportie (volwassenen langer dan kinderen, kleine handen)
	9	<i>Voor hogere doelen raadpleeg de leerlijnen VSO Culturele oriëntatie en creatieve expressie: 2.3.</i>		
Mengt met twee primaire kleuren een vooraf bedachte secundaire kleur met voorbeeld Benoemt dat er verschillende tinten van kleuren bestaan en gebruikt deze (donkergroen, lichtblauw)				

Niveau	1	2	3	4
2.2. Knutselen	Speelt ongericht met materialen als nat zand, vingerverf en potlood	Drukt zijn hand af	Slaat, trekt, klapt, en duwt met brooddeeg Beplakt een papier met stukjes papier en ander materiaal	Maakt met brooddeeg verschillende vormen (grote en kleine bollen, dikke en dunne plakken en rollen) Slaat, trekt, klapt en duwt met zachte klei
	5	6	7	8
	Maakt met zachte klei verschillende vormen (grote en kleine bollen, dikke en dunne plakken en rollen) Slaat, trekt, klapt en duwt met harde (grijze) klei Maakt een bouwsel met wc-rollen en lijm	Maakt met harde (grijze) klei verschillende vormen (grote en kleine bollen, dikke en dunne plakken en rollen) Maakt een bouwsel met luciferdoosjes of kurken en lijm	Maakt een duimpotje door met zijn duim een holletje in klei te drukken Stelt een vorm samen met kosteloos materiaal als doosjes, kurken en lijm met voorbeeld (voertuig) Brenge symmetrie in een bouwsel	Kent de juiste vormen bij objecten en maakt deze globaal na met klei (kop is rond, benen zijn lang) Maakt een bouwsel met rietjes of lollystokjes en lijm (rond hutje)
	9	<i>Voor hogere doelen raadpleeg de leerlijn VSO Culturele oriëntatie en creatieve expressie: 2.4.</i>		
Boetseert vierkantjes en kubussen van klei Maakt bouwsels waarbij hij zelf kosteloze materialen kiest en combineert (vlot van wc-rollen en lollystokjes)				

Kerndoel 3: De leerlingen leren de beeldende mogelijkheden van materialen en technieken onderzoeken en toepassen in hun eigen werk. Daarbij leren ze de benodigde (aangepaste) gereedschappen op een veilige manier gebruiken.

Niveau	1	2	3	4
2.2. Gebruik van technieken	Voelt verschillende materialen als een kwast, lijm, water en zand	Plakt papiertjes op waar al lijm op zit Gebruikt ongericht veel gebruikte knutselstukken als een kwast en prikpen (geeft ongerichte vegen met een kwast, prikt in papier) Stempelt met zijn vinger verf op een papier Maakt vlekken met inkt of verf op stof	Smeert met plakkwastje lijm op een papier dat vastligt op tafel Gebruikt potlood, kleurpotlood, wasco Prikt in de buurt van een lijn met een prikpen (in papier of karton) Stempelt met zijn vinger op stof	Smeert met plakkwastje lijm op papier dat hij zelf vasthoudt Prikt langs een lijn met een prikpen Knipt met een schaar ongericht in papier Stempelt met diverse materialen op stof Stempelt met diverse materialen op papier
	5	6	7	8
	Smeert papier op de goede kant met lijm in Prikt langs een kronkelige lijn met een prikpen Knipt met een schaar een stuk papier af Stempelt met een kurk op stof Spat met verf (met tandenborstel of zeef)	Prikt heel figuurtje uit met prikpen Knipt draadjes door Knipoort met een schaar over een rechte vouw Vouwt een recht kruis (vier vierkantjes) van een vel papier Stempelt met propjes papier of stof in verf gedoopt op papier Kraakt figuren in kleivormsels met prikkers Niet papier aan elkaar met nietmachine	Knipoort met een schaar eenvoudige figuren uit (vierkant, cirkel) Vouwt een schuin kruis (vier driehoeken) van een vierkant papier Stempelt met verschillende (natuur) materialen die hij insmeert met verf (schelpen, stukjes hout, stenen) Maakt een eigen stempel van een aardappel	Vouwt zestien vierkantjes van een vierkant papier Smeert verf over een sjabloon om papier te sjabloneren Gebruikt kleigereedschap (kleispatel, tollers, mesje) om figuren in de klei te maken (met spatel putjes in klei drukken om ogen te maken)
	9	<i>Voor hogere doelen raadpleeg de leerlijn VSO Culturele oriëntatie en creatieve expressie: 2.2.</i>		
Knipoort met een schaar moeilijke figuren/plaatjes uit (uit tijdschrift) Smeert verf over een sjabloon om stof te sjabloneren				

Kerdoel 4: De leerlingen leren kijken naar -, en praten over werkstukken van zichzelf en anderen. (medeleerlingen, kunstenaars, vormgevers).

Niveau				
4.1. Werkstukken bekijken en laten bekijken				
	5	6	7	8
	Herkent dingen in krabbels/vormen die hij tekent/maakt, maar noemt steeds iets anders als hem dit gevraagd wordt (eerst een boom, dan auto) Maakt duidelijk wat voor werkje hij leuk vindt om te maken	Houdt vast aan de eerste betekenis van zijn tekening/werkstukje als hem hiernaar gevraagd wordt (boom blijft boom) Benoemt waarmee een eigen werkstukje is gemaakt (karton en lijm of een kwast en verf) Benoemt waarmee een tekening is gemaakt (potlood, stift, wasco, krijt)	Benoemt aan een ander wat hij heeft gemaakt zonder dat hiernaar gevraagd wordt Geeft aan welke materialen hij het liefst gebruikt	Laat merken dat hij het werkstuk van de ander mooi/ minder mooi vindt als hem hierom wordt gevraagd Benoemt hoe een werkstuk is gemaakt bij handvaardigheid (met vouwen, kleien, plakken, knippen) Benoemt hoe een tekening is gemaakt (met stempelen, kleuren)
	9	<i>Voor hogere doelen raadpleeg de leerlijn VSO Culturele oriëntatie en creatieve expressie: 4.1.</i>		
Laat merken wat hij van het werkstuk van een ander vindt zonder aanmoediging Vertelt in een paar stappen hoe hij zijn werkstuk heeft gemaakt (de klei moest eerst drogen, toen kon ik hem pas verven) Is trots op een werkstuk dat hij gemaakt heeft				